

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 К 009750 23 Кж 2
Бања Лука, 14.09.2023. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, др Вељка Икановића и Весне Антонић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Ање Давидовић, у кривичном предмету против оптуженог Х.В. због кривичног дјела разбојништво из члана 227 став 2 у вези са ставом 1 и чланом 37 Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Бијељини и браниоца оптуженог изјављеним на пресуду Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 009750 23 К од 04.04.2023. године, у сједници вијећа одржаној дана 14.09.2023. године, донио је

П Р Е С У Д У

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптуженог Х.В., а дјелимично уважава жалба окружног јавног тужиоца у Бијељини у одлуци о одузимању имовинске користи прибављене кривичним дјелом тако што се на основу члана 83 сав 2 и члана 84 став 1 Кривичног законика Републике Српске од оптуженог одузима 23.166,00 КМ (конвертибилних марака) имовинске користи прибављене кривичним дјелом.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмијењена.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 009750 23 К од 04.04.2023. године, оптужени Х.В. оглашен је кривим да је починио кривично дјело разбојништво из члана 227 став 2 у вези са ставом 1 и чланом 37 Кривичног законика Републике Српске (КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, у коју је урачунато вријеме проведено у притвору од 04.01.2023. године па надаље, ослобођен је трошкова кривичног поступка, који су пали на терет буџетских средстава, а оштећене су са имовинскоправним захтјевом упућене на парнични поступак.

Против ове пресуде жалбе су благовремено изјавили окружни јавни тужилац у Бијељини и бранилац оптуженог адвокат М.Л., адвокат из Заједничке адвокатске канцеларије А.О. и М.Л. из Т.

Окружни јавни тужилац пресуду побија због одлуке о казни (кривичној санкцији) са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда преиначи, оптуженом

изрекне казна затвора у дужем трајању и одузме имовинска корист прибављена кривичним дјелом.

Бранилац оптуженог пресуду побија због одлуке о кривичноправној санкцији и имовинскоправном захтјеву, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда преиначи и оптуженом изрекне блажа казна.

Бранилац оптуженог у одговору на жалбу предложио је да се жалба тужиоца одбије као неоснована.

Пошто је испитао побијану пресуду у вези са жалбеним приговорима, сходно одредби члана 320 Закона о кривичном поступку Републике Српске (ЗКП РС), овај суд је одлучио као у изреци из следећих разлога:

Основано се жалбом тужиоца приговара да је првостепени суд пропустио да од оптуженог одузме имовинску корист коју је прибавио извршењем кривичног дјела. Суд је у изреци пресуде утврдио да је оптужени прибавио противправну имовинску корист у износу од 23.166,00 КМ и управо тај износ је био дужан да од оптуженог одузме. Ово из разлога јер, сходно одредби члана 8 КЗ РС, нико не може да задржи имовинску корист прибављену извршењем кривичног дјела. Околност која се у жалбама износи да је оштећеној дио штете у износу од 15.000,00 КМ надокнадило осигуравајуће друштво није од утицаја на ову обавезу суда. Наиме, овдје се ради о међусобном односу оштећене и осигуравача и исплати штете оштећеној од стране осигуравајућег друштва, а не о обавезивању оптуженог да штету надокнади. Зато без обавезивања оптуженог пресудом донесеном у кривичном или парничном поступку да ту штету надокнади, оптужени би задржао имовинску корист коју је извршењем кривичног дјела прибавио, а што је супротно интенцији императивне одредбе члана 8 КЗ РС. Зато је суд је био дужан да ту имовинску корист од оптуженог одузме примјеном одредби члана 83 став 2 и члана 84 став 1 КЗ РС, на што правилно указује жалба тужиоца. Овај пропуст је дужан да отклони по жалби или поводом било чије жалбе и другостепени суд.

Сходно изложеном неоснован је жалбени приговор браниоца оптуженог да је штета оштећеној намирена и да је беспредметан њен захтјев о накнади материјалне штете, због чега није могла бити упућена на парнични поступак. Право оштећене на накнаду штете не заснива се одлуком о упућивању на парнични поступак, јер оно постоји независно од упућивања на парнични поступак као облигационо право из грађанскоправног односа, а рјешава се по могућности уз кривичну ствар у адхезионом поступку. Оштећена може на основу члана 85 став 2 КЗ РС покретањем парнице тражити да се намири из износа одузете вриједности имовинске користи.

Овај суд је у вези са жалбама испитао одлуку о казни, па је нашао да је она правилно изречена.

Оглашавајући оптуженог кривим првостепени суд је правилно потпуно утврдио све олакшавајуће околности потребне за одмјеравање казне. Што се тиче отежавајућих околности суд погрешно цијени као такву околност директни умишљај оптуженог јер се ово кривично дјело и не може извршити са евентуалним умишљајем већ само са директним умишљајем, да би се по том основу правила разлика у тежини кривичног дјела. Околност да оштећени траже кривично гоњење и кажњавање оптуженог и

накнаду штете није могла бити цијењена као отежавајућа околност, већ супротно томе, само би се њихова незаинтересованост за кривично гоњење и кажњавање и одрицање од накнаде штете могла цијенити као олакшавајућа околност. Међутим, све то није у склопу утврђених олакшавајућих околности, смјештених у оквир начина извршења кривичног дјела, од утицаја на висину одмјерене казне по одредбама о њеном ублажавању и не може довести до изрицања казне затвора у краћем трајању, за шта се залаже жалба браниоца. Супротно томе, правилно цијењене отежавајуће околности не могу утицати ни на изрицање казне затвора у дужем трајању, за које се залаже жалба тужиоца.

С обзиром на изложено ваљало је жалбу браниоца оптуженог одбити као неосновану, а дјелимично уважити жалбу тужиоца и на основу члана 328 став 1 ЗКП РС одлучити као у изреци пресуде.

Записничар
Ања Давидовић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић